

Załącznik  
do uchwały Nr XVIII/119/16  
Rady Miejskiej w Krośniewicach  
z dnia 31 marca 2016 r.  
w sprawie ustalenia Gminnego Programu  
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie  
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA  
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR  
PRZEMOCY W RODZINIE  
NA LATA 2016 - 2018**

## 1. **Wprowadzenie**

Rodzina jest podstawową komórką społeczną, od której jakości zależy wartość społeczeństwa, jak również los jednostki. Człowiek przeżywa w niej najważniejszy okres kształtujący między innymi jego styl życia, osobowości, poglądy na świat. Zatem dom rodzinny powinien być postrzegany jako środowisko miłości i opieki, bezpieczne i ciepłe miejsce domowego ogniska, schronienie przed całym złem zewnętrznego świata. Jednak dla wielu ludzi dom rodzinny jest miejscem terroru i cierpienia.

Zjawisko przemocy domowej definiowane jest jako „każde działanie jednego z członków rodziny lub zaniedbanie, które zagraża życiu, cielesnej i psychicznej integralności lub wolności innego członka tej samej rodziny bądź poważnie szkodzi rozwojowi jego (jej) osobowości”. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, bez wątplenia należy zakwalifikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Przemocą w rodzinie określa się fizyczne, psychiczne i seksualne maltretowanie dziecka, maltretowanie lub zaniedbywanie osób starszych, przemoc między rodzeństwem, maltretowanie rodziców przez dzieci.

### ***Formy przemocy***

#### **Przemoc w rodzinie może przyjmować następujące formy:**

**Przemoc fizyczna** – najbardziej widoczna, pozostawiająca ślady w postaci zadrapań, sińców, złamań itp. Najczęściej stosowane zachowania obejmują bicie dłońmi lub przedmiotami, szarpanie, kopanie, duszenie, ciągnięcie za włosy, a także formy bardziej drastyczne, np. przypalanie, polewanie wrzątkiem. Warto pamiętać, że niektórzy sprawcy w krzywdzeniu fizycznym dochodzą do „perfekcji” – stosują takie sposoby fizycznej agresji, które nie pozostawiają śladów.

**Przemoc psychiczna** – przejawia się w postaci gróźb, wyzwisk, ośmieszania, upokarzania (często w obecności innych osób), szantażowania, izolowania od bliskich itp. Sprawca przemocy domaga się pełnego posłuszeństwa we wszystkich obszarach funkcjonowania ofiary. „Przemoc psychiczna(...) niesie za sobą stałe poczucie zagrożenia przemocą fizyczną, wytwarza atmosferę napięcia i niepewności w domu, co doprowadza do degradacji psychicznej oraz poniżenia ofiary”. Skutki

przemocy psychicznej są bardzo poważne i mogą powodować nieodwracalne zmiany w funkcjonowaniu ofiar.

**Przemoc seksualna** – definiowana jako zmuszanie do określonych zachowań i kontaktów seksualnych, gwałtu, zmuszanie do oglądania filmów i zdjęć pornograficznych itp. Jest to najbardziej wstydliva dla ofiar forma przemocy, do której trudno się przyznać i o której trudno rozmawiać zarówno pokrzywdzonemu, jak i przedstawicielom służb, które w takich przypadkach podejmują interwencje i udzielają pomocy.

**Zaniedbanie** – niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych członków rodziny, narażanie ich na głód, niedożywienie, brak opieki, obojętność, pozostawienie w niewłaściwych warunkach lokalowych i bytowych, chłód emocjonalny itp. Do niedawna funkcjonowało przekonanie, że dotyczy głównie dzieci, ale coraz częściej ujawniane są przypadki dotyczące osób starych, chorych, niepełnosprawnych.

**Przemoc materialna/ekonomiczna** – odmawianie lub ograniczanie dostępu do wspólnych finansów, odbieranie zarobionych pieniędzy, ograniczanie i uniemożliwianie podjęcia pracy lub jej wykonywania, okradanie, niszczenie wartościowych przedmiotów itp.

Wszystkie wymienione formy przemocy uzupełniają się i przenikają. Ofiary rzadko doświadczają jednej tylko formy maltretowania. Bywa, że wykorzystywanie seksualne i przemoc fizyczna poprzedzone są przemocą psychiczną, towarzyszy temu też zaniedbanie emocjonalne lub pozbawienie środków materialnych.

Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem, które występuje powszechnie w naszym społeczeństwie, jest ona obecna w codziennym życiu, zakładzie pracy, szkole, środkach masowego przekazu, a przede wszystkim w rodzinie. Jest ona traktowana jako akt godzący w osobistą wolność jednostki przyczyniający się do jej fizycznej, a także psychicznej szkody, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji i zmuszanie jej do zachowań niezgodnych z własną wolą. Przemoc upokarza, wywołuje cierpienie, rodząc tym samym nienawiść i pragnienie odwetu.

Przemoc we współczesnym świecie jest zjawiskiem coraz bardziej widocznym i niepokojąco narastającym, o zasięgu nie tylko globalnym, ale i lokalnym.

Prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie należy do zadań własnych gminy, której obowiązkiem jest zdiagnozowanie problemu

na obszarze lokalnej społeczności, a następnie podjęcie skutecznej pracy, zmierzającej w kierunku edukacji społeczeństwa, dostarczając wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemem. Niezbędne jest zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej zarówno sprawcom jak i ofiarom przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci.

Zadania prowadzone i realizowane przez gminę powinny być zadeklarowane i ujęte w gminnym systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, którego podstawowym celem jest stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla osób uwikłanych w przemoc oraz motywowanie społeczności lokalnej, organizacji i instytucji do podejmowania działań na rzecz ofiar przemocy.

## **2. *Aspekty prawne odnoszące się do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie***

***Podstawowym aktem prawnym odnoszącym się do przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Polsce jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390).***

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w art. 2 ust. 2 mówi: „przemocą w rodzinie jest jednorazowe albo powtarzające się umyślnie działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”

Art. 3 mówi: „osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się pomocy, w szczególności w formie:

- 1) poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
- 2) interwencji kryzysowej i wsparcia;

- 3) ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną;
- 4) zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 5) badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie;
- 6) zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, która nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy lokalu, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

W art. 6 ustępie 2 ustawa określa, że „do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.”

Inne aspekty prawne Programu:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r. poz. 2082).
4. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.).

5. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

### **3. Analiza SWOT dla gminy Krośniewice**

Nazwa SWOT jest akronimem słów **S**trengths (mocne strony), **W**eaknesses (słabe strony), **O**pportunities (szanse w otoczeniu), **T**hreats (zagrożenia w otoczeniu).

Analiza SWOT, jako metoda diagnostyczna dokonująca analizy otoczenia zewnętrznego i wewnętrznego danego obszaru problemowego, zakłada trzy etapy postępowania:

- Identyfikację i analizę: silnych i słabych stron;
- Identyfikację i analizę: szans i zagrożeń;
- Określenie strategicznej sytuacji w rozwiązywaniu problemu społecznego.

*Analizę SWOT przeprowadzono w oparciu o dostępne dane na temat mocnych i słabych stron istniejącego w gminie Krośniewice systemu pomocy dla ofiar, świadków i sprawców przemocy w rodzinie, dostępnego zaplecza oraz stosownych procedur.*

#### **WEWNĘTRZNE POZYTYWNE – MOCNE STRONY**

- gotowość i umiejętność współpracy instytucji z terenu gminy Krośniewice,
- profesjonalizm kadry,
- sprawdzone zaplecze,
- istnienie sprawdzonych procedur (Niebieskie Karty),
- działalność informacyjna instytucji współpracujących w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- systematyczne podnoszenie kwalifikacji przez kadre zajmującą się problemem przemocy w rodzinie,
- rosnące zaufanie do instytucji z terenu gminy zajmującymi się zjawiskiem przemocy w rodzinie;
- skuteczność stosowania eksmisji wobec sprawcy przemocy bez jego prawa do lokalu socjalnego;

### **WEWNĘTRZNE NEGATYWNE – SŁABE STRONY**

- niedostateczna liczba specjalistycznej kadry,
- brak systemu interdyscyplinarnych szkoleń,
- brak profesjonalnego zaplecza instytucjonalnego,
- słaba infrastruktura socjalna gminy;

### **ZEWNĘTRZNE POZYTYWNE – SZANSE**

- wprowadzenie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390),
- podjęcie uchwały w sprawie Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- funkcjonujące ogólnopolskie Telefony Zaufania,
- realizowana procedura „Niebieskich Kart”;

### **ZEWNĘTRZNE NEGATYWNE – ZAGROŻENIA**

- funkcjonujące w społeczeństwie stereotypy, mity i przekonania na temat przemocy w rodzinie,
- niski poziom wiedzy społecznej nt. zjawiska przemocy,
- znieczulica społeczna i obojętność względem ofiar przemocy domowej.

## **4. Wstępne założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie**

### **4.1. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:**

- 1) zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy;
- 2) za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy;
- 3) nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka;
- 4) zrozumienie reakcji ofiary przemocy;
- 5) nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej;
- 6) podstawowym zadaniem jest zwalczanie występowania przemocy i udzielenie ofierze pomocy profesjonalnej.

#### **4.2. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy – zasady działania**

Lokalny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zespół instytucji w środowisku lokalnym, działających na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy, oparty jest na zasadach:

- 1) wzajemnej współpracy i współdziałaniu władzy publicznej, organizacji pozarządowych, a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowania przemocy i jej negatywnym następstwem;
- 2) szczególnej ochrony dzieci, z zachowaniem ich prawa do wychowywania się w rodzinie, poprzez udzielanie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

#### **Elementy lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:**

- 1) zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie wraz z potencjałem organizacyjnym;
- 2) zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin;
- 3) zespół interdyscyplinarny o znaczeniu strategicznym i zadaniowym;
- 4) diagnoza zjawiska przemocy w środowisku lokalnym – mapa problemów społecznych;
- 5) niniejszy Program.

#### **4.3. Cele tworzenia i rozwijania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:**

- 1) ograniczenie rozmiarów zjawiska przemocy;
- 2) podniesienie skuteczności interwencji wobec problemu przemocy;
- 3) integracja działań instytucji wobec problemu przemocy w rodzinie;
- 4) rozwój wiedzy, kompetencji, umiejętności reagowania wobec problemu przemocy;
- 5) podniesienie poziomu świadomości społecznej na temat problemu przemocy w rodzinie.



## **5. Diagnoza problemów społecznych z uwzględnieniem w szczególności problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Krośniewice**

### ***Analiza sytuacji na obszarze gminy – diagnoza, statystyki dotyczące przemocy – dane lokalne***

Dla właściwego ukierunkowania podejmowanych działań konieczne jest opracowanie mapy problemów społecznych w gminie.

W ramach projektu pn. „NIE ZAMYKAJ OCZU – REAGUJ” Programu Osłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie” współfinansowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośniewicach wraz z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w Krośniewicach opracował w 2014 roku szczegółowy „Raport ryzyka w zakresie przemocy w rodzinie w gminie Krośniewice”, który został upowszechniony wśród mieszkańców gminy. Diagnoza przemocy w rodzinie została oparta na analizie ankiet skierowanych do przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówkach oświatowych oraz reprezentantów środowiska lokalnego (liderzy lokalni, mieszkańcy), a także na podstawie danych pozyskanych z instytucji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców.

Jak wynika z raportu w środowisku szkolnym brak jest poważnych przejawów agresji i przemocy. Jednak uczniowie spotykają się ze zjawiskiem agresji i przemocy, przy czym coraz częściej występuje cyberprzemoc. Natomiast w przypadku przemocy w rodzinie - 45,9% respondentów stwierdziła, że problem ten jest na terenie gminy istotny lub raczej istotny. Najczęściej ofiarami przemocy w rodzinie jest żona, w mniejszym stopniu także dzieci, natomiast sprawcami przemocy mężowie będący często pod wpływem alkoholu, a zatem prawdopodobieństwo wystąpienia aktów przemocy jest znacznie większe w rodzinach alkoholowych niż w pozostałych.

Na podstawie sprawozdań Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Krośniewicach dane dotyczące działań na rzecz przemocy w rodzinie opisuje poniższa tabela:

Tabela 1. Dane dotyczące działań na rzecz przemocy w rodzinie w latach 2011-2015 przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Krośniewicach

<b>ROK</b>	<b>Liczba posiedzeń</b>	<b>Liczba rozpatrzonych spraw</b>	<b>Rozpatrzenie i monitorowanie „Niebieskich Kart”</b>	<b>Wnioski do GKRPA</b>
<b>2011</b>	<b>7</b>	<b>6</b>	<b>5</b>	<b>3</b>
<b>2012</b>	<b>9</b>	<b>13</b>	<b>13</b>	<b>3</b>
<b>2013</b>	<b>6</b>	<b>15</b>	<b>15</b>	<b>0</b>
<b>2014</b>	<b>4</b>	<b>26</b>	<b>26</b>	<b>3</b>
<b>2015</b>	<b>4</b>	<b>27</b>	<b>27</b>	<b>0</b>

Jak wynika z danych zjawisko występowania przemocy w gminie rośnie. Hipotetycznie konsekwencją takiego stanu jest pokonanie „bariery wstydu” u ofiar przemocy, wzrost świadomości w zakresie tego zjawiska i poszerzenie wiedzy wśród dzieci, młodzieży i dorosłych (ofiar i sprawców przemocy); dokonanych na podstawie kampanii społecznych: krajowych, wojewódzkich, powiatowych, gminnych a przede wszystkim funkcjonowania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Krośniewicach.

Z obserwacji życia społecznego wiadomo, że ludzie niechętnie przyznają się do przemocy wewnątrz rodziny, gdyż jest to temat wstydlivy, często zatajany, aż do chwili zaistnienia sytuacji drastycznych i bezpośredniej przemocy fizycznej. Niemniej jednak w gminie tematyka związana ze zjawiskiem przemocy jest upowszechniana a problem przemocy w rodzinie dostrzegany i coraz częściej ujawniany.

Reasumując, w oparciu o ww. Raport zjawisko współwystępowania problemów społecznych na terenie gminy, które mogą spowodować nasilenie się problemu przemocy w rodzinie przedstawia się następująco:

- alkoholizm, narkomania;
- bezrobocie, problemy w pracy;
- ubóstwo, trudna sytuacja mieszkaniowa rodzin;
- niski poziom wykształcenia współwystępujący z nieradzeniem sobie z emocjami;
- niezdiagnozowane choroby psychiczne;

- brak edukacji w zakresie radzenia sobie ze stresem, kontaktów interpersonalnych, panowania nad własnymi emocjami (m.in. związanymi z depresją, zazdrością, konfliktem międzypokoleniowym).

## **6. Zasoby gminy Krośniewice w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie**

### **6.1. Zasoby instytucjonalne gminy:**

1. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośniewicach.
2. Komisariat Policji w Krośniewicach.
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośniewicach.
4. Szkoły i placówki oświatowe: przedszkole, publiczne i niepubliczne szkoły podstawowe, gimnazjum, szkoła ponadgimnazjalna.
5. Służba zdrowia: NZOZ „Zdrowie”, NZOZ „Elmed” i NZOZ „Medical”.
6. Gminne Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji.
7. Organizacje pozarządowe i instytucje kościelne.
8. Rada Miejska w Krośniewicach.
9. Sołtysi i Rady Sołeckie, Przewodniczący Rad Osiedla i Rady Osiedla.

Ponadto inne podmioty obejmujące swoim zasięgiem działania mieszkańców gminy Krośniewice na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kutnie.
2. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kutnie.
3. Komenda Powiatowa Policji w Kutnie.
4. Sąd Rejonowy w Kutnie.

### **6.2. Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Krośniewicach**

Znowelizowana ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nałożyła na gminę obowiązek tworzenia Zespołów Interdyscyplinarnych.

Zespół Interdyscyplinarny, to grupa specjalistów podejmująca się współpracy w celu udzielenia pomocy osobie, rodzinie – ofiarom czy sprawcom przemocy.

Rada Miejska w Krośniewicach uchwałą Nr LX/364/10 z dnia 15 października 2010 r. określiła tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Krośniewicach a Burmistrz Krośniewic zarządzeniem

Nr 150/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. z późn. zm. powołał do życia Zespół, zgodnie z wyżej cytowaną ustawą, na okres nowej kadencji. Kadencja Zespołu trwa trzy lata. Celem Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na terenie gminy Krośniewice jest ograniczenie zjawiska patologii społecznej poprzez wspólne działanie osób reprezentujących różne podmioty zajmujące się problematyką dziecka i rodziny oraz zwiększenie efektywności podejmowanych czynności interwencyjnych i pomocowych w momencie zaistnienia problemu.

***Zadania Zespołu obejmują w szczególności:***

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Działanie Zespołu ma służyć skuteczniejszemu rozwiązywaniu problemów społecznych, a w szczególności na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

**6.3. Niebieska Karta**

1. Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.
2. Procedura „Niebieskiej Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli instytucji pomocy społecznej, policji, oświaty, ochrony zdrowia i gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.
3. Przedstawiciele podmiotów, o których mowa w pkt. 2, realizują procedurę „Niebieskiej Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują plan działania Przewodniczącemu Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Krośniewicach.

4. Wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

## **7. Cele programu**

### **7.1. Cel główny**

***Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie***

### **7.2. Cele szczegółowe – realizacja i termin:**

1. *Zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczanie zaburzeń życia społecznego związanych z występowaniem przemocy:*

#### Sposób realizacji:

- upowszechnienie tematyki związanej ze specyfiką zjawiska przemocy poprzez opracowanie i rozprowadzenie ulotek, plakatów oraz broszurek informacyjnych,
- opracowanie i upowszechnienie informacji na temat dostępnych w gminie i poza nią form pomocy dla ofiar przemocy oraz sprawców przemocy,
- prowadzenie w szkołach zajęć wychowawczych oraz zajęć informacyjno-edukacyjnych w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją swoją oraz rówieśników poprzez realizację programów profilaktycznych i psychoedukacyjnych,
- wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom nieagresywnym,
- propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- promowanie nieagresywnych zachowań w mediach (prasa lokalna, Internet),

- szkolenia osób profesjonalnie zajmujących się tematyką zjawiska przemocy.

Termin realizacji: 2016 -2018

*2. Zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar świadków występowania przemocy w rodzinie:*

Sposób realizacji:

- stosowanie procedury „Niebieskiej Karty”,
- udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą, w tym poradnictwo medyczne, psychologiczne, i prawne,
- udzielanie pomocy i wsparcia osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą, zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania bądź pobytu z właściwym wskazaniem bezpiecznego schronienia,
- pomoc socjalna osobom dotkniętym przemocą w postaci świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej, w tym w formie pracy socjalnej,
- monitoring rodzin, w których dochodzi do przemocy lub jest zagrożenie jej wystąpienia.

Termin realizacji: 2016 - 2018

*3. Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie:*

Sposób realizacji:

- poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne oraz socjalne,
- zajęcia edukacyjne w szkołach i placówkach oświatowych w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją, konfliktem: indywidualne i grupowe
- zajęcia korekcyjne dla sprawców przemocy.

Termin realizacji: 2016 - 2018

5. *Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów społecznych.*

Sposób realizacji:

- dofinansowanie działań podejmowanych przez stowarzyszenia, instytucje, osoby fizyczne, umożliwiających wdrażanie programów służących rozwiązywaniu problemów przemocy,
- współpraca z podmiotami realizującymi programy profilaktyczne i terapeutyczne.

Termin realizacji: 2016 - 2018

### **PRIORYTETY DZIAŁAŃ**

- podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z tym problemem
- poszerzanie wiedzy dotyczącej zjawiska przemocy wśród dzieci, młodzieży, a także dorosłych
- edukacja dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie z agresją i stresem (ze szczególnym uwzględnieniem cyberprzemocy)
- ochrona i pomoc socjalna ofiarom przemocy

### **8. Ewaluacja i monitoring Programu**

Program będzie podlegał ewaluacji w oparciu o dane zebrane corocznie przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Krośniewicach, które to dostarczą odpowiedzi, jaka jest trafność, skuteczność i użyteczność programu.

Analiza materiałów sprawozdawczych pozwoli na wypracowanie nowych kierunków działań, które będą co roku korygowane.

Ewaluacji poddane ocenie zostaną rezultaty uzyskane w wyniku porównania z następującymi wskaźnikami:

- 1) liczba rodzin zarejestrowanych i zdiagnozowanych, jako środowiska zagrożone występowaniem zjawisk przemocy, w stosunku do ubiegłego roku,
- 2) liczba wdrożeń procedury „Niebieskiej Karty”,
- 3) liczba rodzin, którym udzielono wsparcia pomocy,

- 4) liczba rodzin i osób objętych terapią,
- 5) liczba zarejestrowanych rodzajów przemocy,
- 6) liczba interwencji kryzysowych, w tym liczba osób, którym udzielono zastępczego schronienia i innych form pomocy,
- 7) liczba szkoleń dla gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Krośniewicach – realizujących Program,
- 8) liczba wdrożonych programów edukacyjnych.

### ***9. Postanowienia końcowe – zasady koordynacji Programu i źródła jego finansowania***

- 1) Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie są środki finansowe budżetu gminy Krośniewice, których wysokość określa co roku uchwała budżetowa.

Wysokość środków zaplanowanych na 2016 rok wynosi: **8 000,00 zł** (słownie złotych: osiem tysięcy 00/100).

- 2) Koordynatorem Programu jest inspektor ds. pomocy materialnej uczniów Referatu Oświaty, Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Krośniewicach. Realizatorem działań w niniejszym Programie są członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Krośniewicach w partnerstwie z podmiotami i instytucjami działającymi na obszarze gminy.